

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 1

DOM
2019-10-24
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
T 7085-18

PARTER

Kärande

Veterankraft AB, 556767-7694
Vendevägen 90
182 32 Danderyd

Ombud: Advokaterna Susanna Norelid, Fredrik Seemann och Levi Bergstedt
Norelid Advokatbyrå AB
Box 7394
103 91 Stockholm

Svarande

Advokat Mats Willman Aktiebolag, 556537-2801
Linnégatan 18
114 47 Stockholm

Ombud: Advokaterna Torgny Wetterberg och Marcus Brosché
A1 Advokater KB
Riddargatan 13 A
114 51 Stockholm

DOMSLUT

1. Advokat Mats Willman Aktiebolag ska betala 199 431 kr till Veterankraft AB, jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen från den 4 juni 2018 till dess betalning sker.

2. Från kapitalbeloppet enligt p. 1 får Advokat Mats Willman Aktiebolag avräkna 222 375 kr (inklusive mervärdesskatt).

2. Veterankraft AB ska ersätta Advokat Mats Willman Aktiebolag för rättegångskostnader med 1 882 496 kr, varav 1 690 305 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 24 oktober 2019 till dess betalning sker.

Dok.Id 2080068

Postadress
Box 8307
104 20 Stockholm

Besöksadress
Scheelegatan 7

Telefon
08-561 651 40

E-post:
stockholms.tingsratt.avdelning1@dom.se
www.stockholmstingsratt.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

BAKGRUND

Veterankraft AB (Veterankraft) har varit klienter till Advokatfirman Nova under många år. Ursprungligen biträdde advokat Mats Willman bolaget men biträdet har under senare år övergått till advokat Jonas Jonsson. Arvode för lämnat biträde har, i enlighet med hur Advokatfirman Nova var organiserad, fakturerats av Advokat Mats Willman Aktiebolag (Advokatfirman).

Veterankraft är ett bemannings- och tjänsteföretag som utför uppdrag för privatpersoner över hela Sverige inom t.ex. bygg och fastighet, omsorg, städning m.m. Veterankraft utför även uppdrag för företagskunder och offentlig sektor över hela Sverige inom t.ex. ekonomi och redovisning, kontor och administration, utbildning, transport m.m. Veterankrafts verksamhet drivs genom ett eget franchisesystem, genom vilket Veterankraft som franchisegivare upplåter sitt koncept och varumärke till lokala franchisetagarbolag på ett stort antal orter runtom i Sverige. Veterankraft överför know-how och resurser till sina franchisetagare inom ramen för franchisekonceptet. Franchiseavtalen innehåller en klausul om konkurrensförbud efter franchiseavtalets upphörande.

Veterankraft ingick i juni 2013 ett franchiseavtal med Veteranresurs i Gävleborg AB (Veteranresurs), som då hette Lamard i Falun AB. Samarbetet mellan Veterankraft och Veteranresurs fungerade inte som önskat och under vintern 2016 inleddes förhandlingar i syfte att avsluta samarbetet. Någon slutlig överenskommelse kunde dock inte nås.

Jonas Jonsson upprättade för Veterankrafts räkning en handling benämnd ”Uppsägning av franchiseavtal” som efter påskrift av Veterankrafts ställföreträdare översändes till Veteranresurs den 1 mars 2017. Veteranresurs skrev till Veterankraft den 9 mars 2017 och gjorde gällande att Veterankraft hade hävt avtalet, att hävningen saknade grund, och att hävningen utgjorde ett väsentligt avtalsbrott som i sig var hävningsgrundande

för Veteranresurs. Veteranresurs hävde därför franchiseavtalet för egen del och krävde betalning av bl.a. avtalsvite om 250 000 kr.

Mot bakgrund av Veteranresurs agerande inledde Veterankraft flera mål gentemot Veteranresurs och dess ställföreträdare Bo Lundberg avseende säkerhetsåtgärder enligt 15 kap. rättegångsbalken och 13–14 §§ lagen (1990:409) om skydd för företagshemligheter (lagen om företagshemligheter).

Den 5 maj 2017 påkallade Veterankraft skiljeförfarande mot Veteranresurs och dess ställföreträdare Bo Lundberg.

Advokatfirman har som juridiskt ombud för Veterankraft företrätt Veterankraft i uppdraget rörande uppsägning av franchiseavtal mellan Veterankraft och Veteranresurs, i skiljeförfarandet inför Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut mellan Veterankraft och Veteranresurs samt Bo Lundberg (Skiljeförfarandet) samt i mål om säkerhetsåtgärder inför Falu tingsrätt och Svea hovrätt mellan Veterankraft och Veteranresurs samt Bo Lundberg (Säkerhetsmålen). Advokatfirman har fakturerat Veterankraft för det juridiska biträde som lämnats av de advokater som utfört arbete med anledning av tvisten. Det är ostridigt i målet att Advokatfirman tar på sig ansvaret för det biträde som har lämnats i ärendet.

Frågan i målet är om Advokatfirman genom sin rådgivning i dessa uppdrag har förfarit vårdslöst gentemot Veterankraft och därigenom åsamkat Veterankraft skada för vilken Advokatfirman är ersättningsskyldig samt om Veterankraft har rätt till prisavdrag, nedsättning av arvode eller skadestånd avseende arvodet för det juridiska biträde som lämnats. I målet är även fråga om Advokatfirman har en kvittningsskild arvodesfordran mot Veterankraft.

YRKANDEN M.M.**Veterankraft**

Veterankraft har begärt att tingsrätten förpliktar Advokatfirman att betala dels 1 783 487 kr, dels 23 082 euro till Veterankraft, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dag för delgivning av stämning till dess full betalning sker. Yrkat kapitalbelopp fördelar sig enligt följande:

- 1) 1 151 446 kr och 23 082 euro avser skadestånd för betalda skiljedomskostnader.
- 2) 199 431 kr avser skadestånd för betalda rättegångskostnader, myndighetskostnader och bankgarantikostnader.
- 3) 432 610 kr avser återbetalning av oskäligt arvode för juridiskt biträde.

Veterankraft har bestritt att Advokatfirman har en kvittningsgill arvodesfordran och angett att inget belopp hänförligt till denna kan vitsordas såsom skäligt i och för sig.

Veterankraft har medgett att Advokatfirman har betalat Veterankraft 211 948 kr. Detta har dock beaktats vid utformningen av Veterankrafts yrkanden och ska därför inte tillgodoräknas Advokatfirman. Beloppet under punkten 3 har satts ned efter att Advokatfirman medgivit ett belopp om 91 775 kr och betalat detta och beloppet under punkten 2 har satts ned med 120 173 kr efter betalning från Advokatfirman. Den betalning om 211 948 kr som Advokatfirman har gjort har alltså redan tillgodoräknats den genom att yrkandena satts ned i förhållande till de belopp som ursprungligen angavs i stämningsansökan.

Veterankraft har begärt ersättning för sina rättegångskostnader.

Advokatfirman

Advokatfirman har bestritt yrkandet under punkten 1 och angett att inget belopp kan vitsordas som skäligt i och för sig.

Advokatfirman har medgett yrkandet under punkten 2.

Advokatfirman har bestritt yrkandet under punkten 3 och inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig.

Advokatfirman har anfört att det medgivna beloppet har betalats genom kvittning med 222 375 kr och kontant med 211 948 kr men – som det får förstås – vitsordat att beloppen satts ned i förhållande till det ursprungliga yrkandet i stämningsansökan på det sätt som Veterankraft påstått. För det fall att kvittningsinvändningen inte helt eller delvis bifalls av tingsrätten har Advokatfirman medgett att icke bifallet belopp ska erläggas av Advokatfirman till följd av medgivandet i målet.

Advokatfirman har vitsordat storleken på yrkad ränta och tidpunkten för räntans beräkning som skälig i och för sig.

Advokatfirman har begärt ersättning för sina rättegångskostnader.

GRUNDER**Veterankraft***Allmänt*

Genom sin rådgivning i uppdragen avseende uppsägning av franchiseavtal, Skiljeförfarandet och Säkerhetsmålen har Advokatfirman förfarit vårdslöst gentemot

Veterankraft och därvid åsamkat Veterankraft skada uppgående till yrkat belopp, för vilket Advokatfirman är ersättningsskyldig gentemot Veterankraft.

Skiljeförfarandet

Advokatfirman borde inte ha gett Veterankraft rådet att inleda Skiljeförfarandet. Advokatfirman borde i vart fall inte ha gett Veterankraft råd att fullfölja Skiljeförfarandet genom att utforma Veterankrafts talan i Skiljeförfarandet på det sätt som skedde. Advokatfirmans råd att inleda Skiljeförfarandet, eller i vart fall att därvid utforma Veterankrafts talan på sätt som skett, har varit vårdslöst och har medfört att Veterankraft åsamkats skada uppgående till 1 151 446 kr samt 23 082 euro. Skadan fördelar sig enligt följande:

- a) 1 057 573 kr avser Veteranresurs och Bo Lundbergs kostnader för Skiljeförfarandet som Veterankraft förpliktades att utge genom skiljedomen,
- b) 93 873 kr avser det kapitalbelopp som Veterankraft förpliktades att utge till Veteranresurs genom skiljedomen, samt
- c) 23 082 euro avser arvode till skiljemannen och administrativ avgift till Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut som Veterankraft förpliktades att utge genom skiljedomen.

Veterankrafts skada i denna del hade inte uppkommit om inte Advokatfirman hade gett Veterankraft rådet att inleda Skiljeförfarandet. Skadan i denna del hade i vart fall inte uppkommit om Advokatfirman inte hade utformat Veterankrafts talan på det sätt som skett.

Säkerhetsmålen

Advokatfirman borde inte ha gett Veterankraft rådet att inleda Säkerhetsmålen. Advokatfirman borde i vart fall inte ha rått Veterankraft att fullfölja Säkerhetsmålen genom att utforma Veterankrafts talan i Säkerhetsmålen på det sätt som skedde.

Advokatfirmans råd att Veterankraft skulle inleda Säkerhetsmålen, eller i vart fall att därvid utforma Veterankrafts talan på sätt som skedde, var vårdslöst och har medfört att Veterankraft åsamkats skada uppgående till 319 604 kr fördelat enligt följande:

- a) 195 000 kr avseende Veteranresurs och Bo Lundbergs rättegångskostnader i målen om säkerhetsåtgärder, vilka Veterankraft förpliktats att ersätta,
- b) 116 604 kr avseende kostnader för åtgärder vidtagna av Kronofogdemyndigheten, samt
- c) 8 000 kr avseende administrativ kostnad för uppläggnings av bankgaranti hänförlig till Säkerhetsmålen.

Veterankrafts skada i denna del hade inte uppkommit för det fall Advokatfirman inte hade gett Veterankraft rådet att inleda Säkerhetsmålen. Skadan hade i vart fall inte uppkommit om Advokatfirman inte hade utformat Veterankrafts talan i Säkerhetsmålen på det sätt som skett.

Advokatfirman har betalat delar av detta belopp, varför yrkandet satts ned till 199 431 kr.

Oskäligt arvode

Advokatfirman har tillgodogjort sig ett arvode om 987 000 kr avseende biträde i Skiljeförfarandet samt 209 385 kr avseende biträde i Säkerhetsmålen, totalt 1 196 385 kr. Av det debiterade arvodet har 672 000 kr erlagts till Advokatfirman av Veterankrafts rättsskydds försäkringsgivare. Advokatfirmans biträde i Skiljeförfarandet och i Säkerhetsmålen har haft allvarliga brister. Biträdet har utförts vårdslöst och resulterat i betydande skada för Veterankraft vilket berättigar till skadestånd. Det föreligger därför fel i den utförda tjänsten. Detta medför en rätt till prisavdrag eller nedsättning av erlagt arvode, och därmed en rätt till återbetalning av 432 610 kr (1 196 385 – 672 000 – 91 775).

Veterankraft har inte krediterats med 120 000 kr exklusive mervärdesskatt avseende arvode kopplat till arbete i Skiljeförfarandet. Krediteringen skedde ex gratia och påverkar inte de nu aktuella fordringsförhållandena.

Motfordran

Veterankraft bestrider att Advokatfirman har en kvittningstill arvodessfordran gentemot Veterankraft. Parterna kom överens om att Advokatfirman inte skulle ha rätt till arvode för eventuellt fortsatt biträde i ärendet mot Veteranresurs efter att skiljedomen meddelades. Mot bakgrund av att någon tidredovisning inte finns kan Veterankraft under alla omständigheter inte vitsorda att biträde utförts i den utsträckning som görs gällande i arbetsredogörelsen.

Advokatfirman

Skiljeförfarandet

Rådgivningen i samband med Skiljeförfarandet var inte vårdslös. Jonas Jonsson lämnade inte Veterankraft ”råd att inleda Skiljeförfarandet”. Att Veterankraft var delvis tappande i Skiljeförfarandet utgör inte vårdslöshet från advokatens sida. Advokatfirmans rådgivning och biträde har inte varit vårdslöst.

Säkerhetsmålen

Eftersom Advokatfirman medgett talan i denna del har Advokatfirman inte kommenterat Veterankrafts påståenden.

Oskäligt arvode

Arvode för lämnat biträde är i sig inte att betrakta som skada, även om ett fel skulle ha förekommit i den lämnade rådgivningen.

I Skiljeförfarandet hade, efter avdrag för rättsskydd, Veterankraft att betala ett arvode till Advokatfirman om 432 610 kr. Före det att full betalning erlagts krediterades faktura nr 626647 till ett belopp om 120 000 kr. Av denna faktura avsåg 81 procent, d.v.s. 97 200 kr, Skiljeförfarandet. Veterankraft erlade, i anledning av fakturerat och krediterat belopp, ett arvode till Advokatfirman för biträdet i Skiljeförfarandet om 335 410 kr.

Det saknas grund för att utge 335 410 kr (eller ett högre belopp) i skadestånd eller som prisavdrag. Samma grunder som anges under rubriken ”Skiljeförfarandet” återopas. Arvodet, som är godkänt av Veterankraft genom betalning, har under alla förhållanden varit skäligt med hänsyn till det arbete som lagts ner och svårighetsgrad. Vid bedömningen av skäligheten ska även krediteringen beaktas.

Motfordran

Jonas Jonsson, Mats Willman och Ulf Stigare har lämnat biträde till Veterankraft efter att Skiljeförfarandet avslutats. Arvodesfordran uppgår till totalt 222 375 kr, inklusive mervärdesskatt. Fakturerat arvode är skäligt. Arvodesfordran ska kvittas mot kapitalbeloppet för den medgivna återbetalningen av arvode och till resterande del mot det medgivna skadeståndet. Advokatfirman har inte förbundit sig att lämna fortsatt biträde i ärendet mot Veteranresurs utan kostnad för Veterankraft.

UTVECKLING AV TALAN*Veterankraft*Veterankrafts kunskaper och insikter

Veterankrafts ställföreträdare är inte jurister och bolaget har inte någon juristavdelning. Veterankraft har istället anlitat Mats Willman och andra advokater vid Advokatfirman Nova som rådgivare. Mats Willman och Jonas Jonsson är båda erfarna advokater med 30 respektive 20 års erfarenhet från välrenommerade affärsjuridiska advokatbyråer. Båda har marknadsfört sig som specialister inom tvistlösning. Jonas Jonsson har även marknadsfört sig som specialist i obeståndsrätt. Han förordnas ofta som konkursförvaltare och likvidator. Under 2017 hade Jonas Jonsson, tillsammans med Mats Willman, varit Veterankrafts huvudsakliga rådgivare sedan åtta år tillbaka. Han var därför mycket väl insatt i Veterankrafts verksamhet, behov och kunskapsnivå. Veterankraft har inte varit drivande vid hävningen, Säkerhetsmålen eller Skiljeförfarandet.

Veterankrafts franchiseavtal är utformat av experter vid Advokatbyrån Nova, bland annat Jonas Jonsson. Avtalets konkurrensbegränsning är av central betydelse för Veterankraft eftersom franchisetagarna genom franchiseavtalet får ta del av Veterankrafts goodwill, gemensamma affärssystem och samlade kunskap.

Hävningen

Veterankraft och Veteranresurs ingick franchiseavtalet i juni 2013. Samarbetet mellan parterna fungerade inte, bland annat eftersom Veteranresurs ekonomi var dålig. Bolaget hade skatteskulder på ca 100 000 kr. Jonas Jonsson biträdde Veterankraft i förhandlingar om att avsluta samarbetet genom att Veterankraft skulle göra ett inkråmsförvärv av Veteranresurs. Förhandlingarna strandade i februari 2017, till stor del eftersom Veteranresurs ville avtala bort franchiseavtalets konkurrensbegränsning.

När förhandlingarna med Veteranresurs hade strandat bad Veterankraft Jonas Jonsson om råd. Veterankraft ville avveckla samarbetet med Veteranresurs under ordnade former och på ett sätt som gjorde att konkurrensförbudet upprätthölls. Jonas Jonsson var införstådd med detta, eftersom han under lång tid varit Veterankrafts rådgivare. Peter Ahlberg, Veterankrafts ställföreträdare, ville inte säga upp avtalet med omedelbar verkan.

Jonas Jonsson meddelade Veterankraft att han bedömde att Veteranresurs befann sig på sådant obestånd som gav Veterankraft rätt att häva franchiseavtalet och rådde Veterankraft att häva avtalet. Av kreditupplysningar som Jonas Jonsson hade tillgång till framgick att det inte hade gjorts några utmätningförsök mot Veteranresurs. Jonas Jonsson rådde Veterankraft att omedelbart säga upp franchiseavtalet på det sätt och med den utformning som senare blev aktuell. Detta innebar en hävning av franchiseavtalet.

I direkt anslutning till att förhandlingarna strandat upprättade Jonas Jonsson en hävningsförklaring och översände den till Veterankraft för påskrift och vidarebefordran till Veteranresurs den 1 mars 2017. Det finns inte någon dokumenterad bedömning till stöd för Jonas Jonssons råd att häva avtalet. Jonas Jonsson analyserade inte de rättsliga och faktiska frågorna med tillräcklig omsorg. Jonas Jonsson lämnade ingen information om vilka risker hävningen förde med sig eller vilka handlingsalternativ som Veterankraft hade, vilket han var skyldig att göra. Jonas Jonsson informerade inte ens om att uppsägningen utgjorde en hävning. Peter Ahlberg lämnade inte någon instruktion till Jonas Jonsson om att upprätta en skriftlig hävningsförklaring.

Hävningen innebar risker för Veterankraft i form av möjlig vites- och skadeståndsskyldighet gentemot Veteranresurs på grund av en obefogad hävning samt att konkurrens- och sekretessåtagandena i franchiseavtalet skulle förfalla om hävningen var obefogad. Dessa risker hade kunnat undvikas om Veterankraft begärt

rättelse från Veteranresurs istället för att häva avtalet direkt. Om rättelse inte hade vidtagits inom 30 dagar hade Veterankraft kunnat häva avtalet med lägre risk. Jonas Jonsson upprättade en betalningsuppsmaning enligt 2 kap. 9 § konkurslagen samma dag som hävningen gjordes, men inväntade inte en eventuell utebliven betalning från Veteranresurs sida.

Veteranresurs mothävd franchiseavtalet den 9 mars 2017. Veteranresurs inledde konkurrerande verksamhet till följd av den obefogade hävningen från Veterankraft. Jonas Jonsson föreslog att man skulle inleda ett "tvåfrontskrig" mot Veteranresurs, vilket innebar att Veterankraft dels skulle ansöka om interimistiska säkerhetsåtgärder i allmän domstol för att stoppa Veteranresurs konkurrerande verksamhet, dels inleda skiljeförfarande för att utverka slutliga förbud mot den konkurrerande verksamheten och kräva skadestånd och viten. Det finns ingen dokumentation om vilka överväganden som låg bakom Jonas Jonssons råd.

Säkerhetsmålen

Jonas Jonsson rådde Veterankraft att väcka talan med yrkanden om interimistiskt förbud mot konkurrerande verksamhet, interimistiskt förbud mot utnyttjande av företagshemligheter och omhändertagande av företagshemligheter genom Kronofogdemyndighetens försorg. Tre mål inleddes vid Falu tingsrätt.

I det första målet undanröjde Svea hovrätt vitesförbudet eftersom talan inte väckts i sak enligt 11 § lagen om företagshemligheter. Det framgår av lagtexten att talan måste väckas i sak för att det ska finnas möjlighet att meddela vitesförbud. Den säkerhetsåtgärd som rörde konkurrerande verksamhet förföll den 5 maj 2017 eftersom de yrkanden som framställdes i Skiljeförfarandet inte motsvarade det begärda förbudet i säkerhetsmålet.

I det andra målet undanröjde Svea hovrätt förbudet mot konkurrerande verksamhet eftersom yrkandena i Skiljeförfarandet inte hade något samband med säkerhetsmålet.

Vitesförbudet enligt lagen om företagshemligheter undanröjdes eftersom talan väckts i skiljedomstol och inte i allmän domstol. Det framgår av lagtexten att talan måste väckas i allmän domstol. Svea hovrätt upphävde beslutet att Kronofogdemyndigheten skulle omhänderta företagshemligheter, eftersom talan endast kunde väckas i allmän domstol. Veteranresurs tillerkändes ersättning för sina rättegångskostnader.

I det tredje målet rådde Jonas Jonsson Veterankraft att framställa samma yrkanden en tredje gång. Yrkandena avvisades av Falu tingsrätt. Jonas Jonsson var medveten om att yrkandena var processuellt problematiska. Veteranresurs tillerkändes ersättning för sina rättegångskostnader.

Skiljeförfarandet

Allmänt

Jonas Jonsson gav Veterankraft rådet att inleda Skiljeförfarandet som en del av den övergripande strategin om ett tvåfrontskrig. Jonas Jonsson uppfattade även att Skiljeförfarandet var en förutsättning för att säkerhetsåtgärderna skulle bestå. Det saknas dokumentation om de överväganden som låg bakom strategin och att Skiljeförfarandet inleddes. Jonas Jonsson informerade inte Veterankraft om riskerna med strategin.

Jonas Jonsson vidtog inte en omsorgsfull analys av de faktiska omständigheterna, rättsläget eller de processuella förutsättningarna att med framgång föra Veterankrafts talan. Det ledde till att Veterankraft framställde yrkanden som var utsiktslösa från början, trots att de sakliga och rättsliga förhållandena kring hävningen av franchiseavtalet inte var särskilt komplexa.

Om Veterankraft hade fått den information som Jonas Jonsson var skyldig att ge inom ramen för sitt uppdrag hade Veterankraft inte hävt avtalet eller inlett skiljeförfarande. Om Jonas Jonsson inte rått bolaget att inleda Skiljeförfarandet hade Veterankraft inte

gjort detta. Om avtalet inte hävts och Skiljeförfarandet inte hade inletts hade Veterankraft inte ådragit sig rättegångskostnader, det kapitalbelopp som skulle utges till Veteranresurs, skiljedomskostnader eller motpartskostnader.

Yrkandena och skiljedomen

Veterankraft begärde i Skiljeförfarandet att Veteranresurs skulle förpliktas att utge:

- a) 250 000 kr avseende avtalsvite, på den grund att Veteranresurs begått avtalsbrott ”genom att hamna i en situation som är därmed jämförlig med att anses vara på obestånd”, samt
- b) 156 127 kr avseende utestående fordran på förskottsbetald provision.

Veterankraft begärde också att Veteranresurs och Bo Lundberg solidariskt skulle förpliktas att utge skadestånd enligt följande:

- c) 116 604 kr, motsvarande kostnaderna för Kronofogdens omhändertagandeåtgärder,
- d) 1 000 000 kr i allmänt skadestånd avseende ideell skada till följd av Veteranresurs och Bo Lundbergs utnyttjande av företagshemligheter,
- e) 1 200 000 kr i ekonomiskt skadestånd, avseende påstått vinstbortfall och goodwillförlust enligt skälig uppskattning,
- f) 105 000 kr i ekonomiskt skadestånd avseende det rättegångskostnadsansvar som Veterankraft ålagts gentemot Veteranresurs och Bo Lundberg genom besluten i Säkerhetsmålen.

Veterankraft begärde också att Veterankraft skulle förbjudas att nyttja Veterankrafts företagshemligheter enligt 11 § lagen om företagshemligheter och att konkurrensförbud skulle meddelas i enlighet med franchiseavtalet.

Skiljedomaren ogillade samtliga Veterankrafts yrkanden och förpliktade Veterankraft att utge 1 057 573 kr avseende Veteranresurs och Bo Lundbergs kostnader för skiljeförfarandet, 93 873 kr avseende kapitalbelopp i enlighet med Veteranresurs

genkärsmål och 23 082 euro i arvode till skiljedomaren och administrativ avgift till Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut.

Av skiljedomens domskäl framgår att det under alla omständigheter var illojalt att häva franchiseavtalet i enlighet med Jonas Jonssons rådgivning och utformning, att obestånd inte förelegat, att Lars Wennes utlåtande inte givit något stöd för de grunder som gjorts gällande, att utlåtandet tog sikte på en helt annan situation och fråga än den som skulle bedömas i målet och att konkurrensförbudet förföll genom den felaktiga hävningen.

Av domskälen framgår även att Veterankraft inte tillräckligt tydligt hade angett vilken information som avsågs med sekretessyrkandena, att Franchisehandboken varken getts in eller beskrivits, att det saknades redogörelse för varför viss information var skyddad, hur informationen skulle ha nyttjats och hur den skulle ha nyttjats obehörigt.

Skiljedomaren ansåg även att yrkandet om att Veteranresurs skulle ersätta Veterankraft för den rättegångskostnadsersättning som Veteranresurs tillerkänts i Säkerhetsmålen låg utanför ramen för vad som kunde prövas i Skiljeförfarandet.

Yrkanden relaterade till hävningen och obeståndsfrågan (17 a–b)

Jonas Jonsson förstod att det krävdes att Veteranresurs var på obestånd för att hävningen skulle anses vara befogad. Vid inledandet av Skiljeförfarandet hade Veteranresurs inte längre någon skuld till Skatteverket och Veteranresurs var därmed inte på obestånd. Jonas Jonsson kände till detta men bedömde ändå att det var uteslutet att Veterankrafts hävning skulle anses obefogad. Jonas Jonsson borde ha förstått att det fanns betydande risk för att hävningen saknade grund och att en felaktig hävning skulle leda till mycket svåra konsekvenser för Veterankraft.

Det var utsiktslöst att föra talan om vite för avtalsbrott när avtalsbrottet bestått i att hamna i en situation som är därmed jämförlig med att anses vara på obestånd.

Jonas Jonsson kopierade till stor del stämningsansökan från ett tidigare mål. Det rättsutlåtande som Lars Wenne skrev var baserat på felaktiga förutsättningar. Lars Wenne fick t.ex. inte veta att skatteskulderna senare hade betalats.

Yrkanden relaterade till företagshemlighets- och sekretessfrågan (19 a–c)

Jonas Jonsson förstod inte att en obefogad hävning innebär att sekretessförpliktelser och konkurrensförbud till förmån för den hävande parten upphör. Veteranresurs påpekade detta för Jonas Jonsson. Jonas Jonsson borde ha förstått att Veterankrafts talan inte kunde bifallas i den del som avsåg brott mot sekretessbestämmelser och lagen om företagshemligheter.

En förutsättning för att Veterankraft skulle lyckas med talan såvitt avsåg utnyttjandet av företagshemligheter och brotten mot sekretessbestämmelserna i avtalet var att Veterankraft preciserade vilken faktisk information som var skyddad, på vilken grund informationen var skyddad, på vilket sätt motparterna använt sig av den skyddade informationen och varför användningen skett obehörigt. Detta gjordes inte. Med anledning av Jonas Jonssons undermåliga processföring i denna del saknade Veterankraft helt förutsättningar att vinna framgång med dessa yrkanden. Advokatfirman åberopade inte grundläggande omständigheter till stöd för talan. Istället förutsatte Advokatfirman att en överträdelse av lagen om företagshemligheter eller sekretessbestämmelserna i avtalet förelegat.

Jonas Jonsson åberopade inte Veterankrafts franchisehandbok, trots att det var ett nära till hands liggande bevismedel. Jonas Jonsson och Peter Ahlberg diskuterade inte åberopandet av franchisehandboken. Jonas Jonsson påstod att information som inte var hemlig var skyddad av sekretess och/eller lagen om företagshemligheter. Jonas Jonsson bedömde att det var uteslutet att Veterankraft skulle förlora målet i denna del. Han borde ha förstått att det mot bakgrund av bevisläget inte var möjligt att vinna framgång med talan.

Yrkande om ersättning för rättegångskostnader i Säkerhetsmålen (yrkande 19 d)

Jonas Jonsson bedömde att skiljedomaren skulle bifalla yrkandet om att Veterankraft skulle tillerkännas skadestånd för de rättegångskostnader man haft och de av Veteranresurs rättegångskostnader man tvingats betala till följd av Säkerhetsmålen. Det var uppenbart att talan inte kunde bifallas i denna del. Jonas Jonsson borde ha haft kunskap om detta eller kunnat ta reda på det med hjälp av sina kollegor.

Förlikning

Det stämmer inte att Jonas Jonsson rått Veterankraft att förlika målen. Tvärtom avrådde Jonas Jonsson vid flera tillfällen Veterankraft från att föra förlikningsdiskussioner och från att ingå förlikning. Jonas Jonsson förespeglade Veterankraft att bolaget skulle kunna tillerkännas vite för brott mot lagen om företagshemligheter, ett vite som rätteligen skulle ha tillfallit staten. Han uppgav vidare att Veterankraft inte borde delta i förlikningsdiskussioner innan Veteranresurs betalat förskottsbelopp till Stockholms Handelskammars Skiljedomsinstitut. Dessutom upparbetade Advokatfirman snabbt så höga ombudskostnader att en förlikning inte lönade sig. Veterankraft förlitade sig på Jonas Jonssons råd och ingick inte någon förlikning.

Oskäligt arvode

Advokatfirmans biträde i Säkerhetsmålen och Skiljeförfarandet hade allvarliga brister. Det föreligger därför fel i den utförda tjänsten. Veterankraft har rätt till ett prisavdrag eller nedsättning av erlagt arvode med 432 610 kr alternativt rätt till skadestånd om samma belopp. Beloppet motsvarar vad Advokatfirman debiterat i ärendet minskat med det belopp som erlagts av Veterankrafts rättsskyddsförsäkringsgivare samt med den del av det medgivna beloppet som Advokatfirman erlagt till Veterankraft.

Kvittning

I november 2017 avtalade parterna om att Advokatfirman eftergav fordringsrätt för eventuellt fortsatt biträde efter att skiljedomen meddelats. Veterankraft har efter skiljedomen fakturerats för biträde i andra ärenden, men inte för efterarbetet med Skiljeförfarandet. De personer som biträtt Veterankraft efter Skiljeförfarandet har inte redovisat tid för detta, vilket tyder på att man inte haft för avsikt att debitera Veterankraft för arbetet. Eftersom Veterankraft inte är skyldigt att betala faktura nr 626868 föreligger ingen kvittningsrätt. Den kreditering som Advokatfirman påstår sig ha gjort skedde ex gratia och var inte kopplad till något särskilt uppdrag; den kan därför inte kvittas mot det yrkade beloppet. Veterankraft hade istället en utestående fordran på Advokatfirman eftersom Advokatfirman tillgodogjort sig utbetalad rättskyddsersättning.

AdvokatfirmanVeterankrafts kunskaper och insikter

Peter Ahlberg har lång erfarenhet av att arbeta på hög nivå inom näringslivet. I februari 2007 anklagades Peter Ahlberg för att ha varit delaktig i oegentligheter i form av medverkan till bluffakturor. De påstådda oegentligheterna fick både ett straffrättsligt och ett civilrättsligt efterspel. Mats Willman företrädde Peter Ahlberg i den civilrättsliga processen. Processerna gav Peter Ahlberg erfarenhet av tvister.

Peter Ahlberg startade Veterankraft, förmodligen med inspiration av Veteranpoolen AB. Peter Ahlberg och Veterankraft anklagades för att ha stulit Veteranpoolens företagshemligheter och kopierat dess verksamhet. Peter Ahlberg blev då svarande i en tvist som rörde företagshemligheter. Han blev föremål för interimistiska åtgärder och egendom eftersöktes både på Veterankrafts kontor och i Peter Ahlbergs hem. Kronofogden beslagtogs egendom som tillhörde honom och Veterankraft. Jonas Jonsson företrädde Peter Ahlberg i målet.

Franchiseavtalet som Veterankraft använde i sin verksamhet är inte upprättat av Mats Willman eller Jonas Jonsson. Franchiseavtalet är centralt för Veterankrafts verksamhet och Peter Ahlberg har haft full kunskap om avtalets innehåll.

Veterankraft var inblandat i många tvister. Mellan april 2010 och februari 2018 företrädde Jonas Jonsson Veterankraft i 16 tvister i domstol och 12 ytterligare tvister som löstes utom rätta. Tvisterna handlades i nära diskussion med Peter Ahlberg. Peter Ahlberg hade därför god kännedom om tvister, inklusive tvister rörande företagshemligheter, och de risker som är förknippade med dessa. Mats Willman och Jonas Jonsson visste att Peter Ahlberg kände till detta.

Uppsägningen av avtalet

Veteranresurs var franchisetagare för Veterankraft. Under våren 2017 rådde en infekterad stämning mellan Veterankrafts företrädare Peter Ahlberg och Veteranresurs ägare Bo Lundberg. Veteranresurs begärde flera gånger anstånd med betalningar, att få låna pengar och att erhålla förskott. Veteranresurs klagade på lönsamheten i verksamheten och var krångliga att ha att göra med. Peter Ahlberg förhandlade med Bo Lundberg om att ta över verksamheten. Peter Ahlberg tog fram en kreditupplysning, som visade att Veteranresurs hade flera betalningsanmärkningar och förfallna skatteskulder, och att denna problematik pågått sedan år 2015.

När Peter Ahlbergs förhandlingar med Bo Lundberg strandat vände sig Peter Ahlberg till Jonas Jonsson och sa att han ville avsluta avtalsrelationen omedelbart. Jonas Jonsson ansåg att Veterankraft borde begära rättelse istället. Riskerna och möjligheterna med en uppsägning till omedelbart upphörande diskuterades mellan Peter Ahlberg och Jonas Jonsson. Peter Ahlberg ville sätta maximal press på motparten och häva franchiseavtalet. Peter Ahlbergs analys av läget baserades på de obetalda skatterna, att Veterankraft hade relativt stora fordringar på Veteranresurs och att Veteranresurs saknade nödvändig likviditet sedan flera år tillbaka. Veteranresurs hade

sedan många år ett i princip helt förbrukat aktiekapital. Det framgick av kreditupplysningen att Veteranresurs inte gjorde någon vinst. Bolaget kunde inte få några externa krediter på grund av betalningsanmärkningarna.

Peter Ahlbergs strategi var att köra över det ekonomiskt svaga Veteranresurs och hoppas på att bolaget gav upp. Peter Ahlberg ville inte begära rättelse. Jonas Jonsson uppfattade detta som ett taktiskt affärsmässigt beslut. Jonas Jonsson upprättade utkastet till omedelbar uppsägning av avtalet på instruktion av Peter Ahlberg.

Jonas Jonsson garanterade inte att Veterankraft skulle ha framgång med uppsägningen eller den efterföljande tvisten. Jonas Jonsson hade inte samma insikt i Veteranresurs ekonomi som Peter Ahlberg hade. Jonas Jonsson hade i en tidigare tvist rått Peter Ahlberg att begära rättelse istället för att häva avtalet.

Veterankraft bedriver kommersiell verksamhet. Om ett löpande avtal sägs upp till omedelbart upphörande finns det risk för att motparten inte accepterar uppsägningen och att detta får negativa effekter för den hävande parten. I en sådan situation föreligger inte någon informationsplikt på det sätt som Veterankraft påstått. Veterankraft insåg eller borde ha insett risken för att motparten inte skulle acceptera uppsägningen och de negativa konsekvenser som kunde ha följt av uppsägningen.

Skiljeförfarandet

Allmänt

Efter att Veteranresurs bestritt uppsägningen och mothävt franchiseavtalet krävde Veteranresurs Veterankraft på betydande belopp. Veteranresurs bytte även namn från Lamard i Falun AB till Veteranresurs och försökte att ta över Veterankrafts kunder. Peter Ahlberg blev upprörd och ville vidta alla tillgängliga åtgärder för att stoppa Veteranresurs. Peter Ahlberg och Jonas Jonsson diskuterade risker och möjligheter med olika handlingsalternativ. Peter Ahlberg instruerade Advokatfirman att framställa

yrkanden om säkerhetsåtgärder. Yrkandena bifölls i tingsrätten vid två tillfällen. Veteranresurs verksamhet upphörde till följd av de vidtagna åtgärderna.

Peter Ahlberg gav Jonas Jonsson i uppdrag att ta fram ett utkast till påkallande av skiljeförfarande och att sedan påkalla skiljeförfarande. Jonas Jonsson rådde inte Peter Ahlberg att inleda skiljeförfarandet.

Veterankraft och Veteranresurs var ömsom käreande och svarande i Skiljeförfarandet, eftersom Veteranresurs framförde egna yrkanden. Veterankraft hade inte kunnat undvika en tvist med Veteranresurs genom att förhålla sig passivt.

Samtliga inlagor i målet togs fram av Anneli Lönnborg och stämdes av med Jonas Jonsson och Peter Ahlberg. Peter Ahlberg fick läsa och läste alla motpartens yttranden. Han hämtade in en stor del av bevisningen. Veterankraft lade ner mycket eget arbete.

Inget av Veteranresurs avvisningsyrkanden bifölls.

Yrkanden relaterade till hävningen och obeståndsfrågan (17 a–b)

Jonas Jonsson insåg inte och borde inte heller ha insett att skiljedomaren skulle anse att hävningen var obefogad. Det var inte självklart att skiljedomaren skulle komma till den slutsats han gjorde, även om det förelåg risk för det. Det är inte vårdslöst av en advokat att framföra ett yrkande som bygger på giltighet av en hävning trots att det finns risk att hävningen var obefogad.

Veteranresurs hade en dålig ekonomisk ställning sedan 2015 och fortsatte att vara oförmöget att betala sina skulder till efter hävningen. När Veteranresurs betalade in skatten i april 2017 betalades dock inte hela beloppet in. De skulder som gjordes gällande som obeståndsgrund var alltså inte reglerade.

Advokatfirman åberopade bevisning till stöd för Veterankrafts talan. Advokatfirman anlät Lars Wenne för att visa att Veteranresurs hade varit i en obeståndsliknande situation vid tidpunkten för hävningen. Utlåtandet var relevant för målet. Peter Ahlberg fick lämna en partsutsaga om Veteranresurs ekonomiska ställning.

Veterankraft instruerade Advokatfirman att ta fram utkast på inlagor i skiljeförfarandet med utgångspunkt i att hävningen var giltig. Advokatfirman hade inte grund för att vägra att följa Veterankrafts instruktion i denna del. Det har inte varit vårdslöst att ta fram inlagor utifrån Veterankrafts instruktion.

Yrkanden relaterade till företagshemlighets- och sekretessfrågan (19 a–c)

Advokatfirman åberopade omständigheter och bevisning till stöd för Veterankrafts talan. Advokatfirman preciserade vad som utgjorde skyddad information och företagshemligheter. Bland annat åberopades vad Kronofogden beslagtagit som företagshemligheter. Advokatfirman angav att den skyddade informationen bestod av affärskoncept, affärsupplägg, mallar, kundlistor och annan kundinformation samt information om veteraner och annan personalinformation. Advokatfirman angav att materialet var skyddat dels enligt avtalet, dels enligt lagen om företagshemligheter. Advokatfirman åberopade också på vilket sätt Veterankraft utnyttjat den skyddade informationen och företagshemligheterna, nämligen att Veteranresurs och Bo Lundberg kommit att använda informationen i uppstarten, marknadsföringen och etableringen av en snarlik affärsverksamhet. Advokatfirman åberopade bevisning till stöd för dessa omständigheter. Advokatfirman angav bland annat franchiseavtalet, bilagan till detta och lagen om företagshemligheter som rättslig grund för att informationen var skyddad.

Två av de fyra yrkandena (19 a och 19 c) förutsatte inte att omständigheter eller bevisning åberopades, eftersom grunden, respektive förstahandsgrunden, inte byggde på påståenden om skyddad information. Yrkandet i 19 a byggde på avtalsbrott, närmare bestämt kostnader som Veterankraft ådragit sig hos Kronofogdemyndigheten

eftersom Veteranresurs i strid med punkt 14 i franchiseavtalet vägrat återlämna Veterankrafts egendom. Ett bifall krävde inte återopande av omständigheter och bevisning på det sätt som Veterankraft påstått. Vad gäller yrkandet i 19 c i skiljedomen var förstahandsgrunden ett brott mot det avtalade konkurrensförbudet, vilket inte förutsatte sådant återopande av omständigheter och bevisning som Veteranresurs påstått.

Skiljeförfarandet var ett förenklat skiljeförfarande. Allt som lämnades in utgjorde processmaterial och vittnesattester användes istället för huvudförhör. Advokatfirman återopade bland annat Kronofogdens protokoll, vittnesattester från Veterankrafts kunder och anställda samt från Caroline Stilling och Peter Ahlberg och ansökan om interimistiska säkerhetsåtgärder. Advokatfirman behövde inte föra bevisning om ostridiga omständigheter, bl.a. flera av Veterankrafts påståenden om hur motparterna använt sig av den skyddade informationen.

Jonas Jonsson och Peter Ahlberg diskuterade om bolagets franchisehandbok skulle lämnas in. Veterankraft ville inte lämna in franchisehandboken, eftersom bolaget hyste en befogad oro för att motparten skulle offentliggöra handboken genom klander eller någon annan domstolsprocess.

Yrkande om ersättning för rättegångskostnader i Säkerhetsmålen (yrkande 19 d)

Rättegångskostnadsyrkandet avvisades inte. Det kunde alltså prövas.

Förlikning

Riskerna med tvisten och möjligheterna till en förlikning diskuterades löpande mellan Jonas Jonsson och Peter Ahlberg. Peter Ahlberg avvisade ett förlikningsbud den 13 juli 2017 som Jonas Jonsson ansåg att Veterankraft borde ha accepterat.

Advokatfirmans arvode

Advokatfirman fakturerade 987 000 kr i Skiljeförfarandet och 209 385 kr i Säkerhetsmålen. Veterankrafts försäkringsbolag har betalat 672 000 kr.

Genom en kreditfaktura av den 8 december 2017 erhöll Veterankraft en kreditering om 120 000 kr exklusive mervärdesskatt. Av beloppet har 81 procent, dvs 97 200 kr, avsett arvode i Skiljeförfarandet. Veterankraft har därmed betalat 335 410 kr i arbete för skiljeförfarandet (exklusive mervärdesskatt). (432 610 – 97 200).

Advokatfirman lade ner mycket tid på att bemöta Veteranresurs yrkanden och genkärsmål. Veteranresurs talan ändrades till stor del efter att bolaget bytt ombud. Skiljeförfarandet avslutades med två dagars slutförhandling. Advokatfirman hade tät kontakt med klienten. Veterankraft upprättade åtta inlagor. Arvodet har varit skäligt. Arbetet har inte varit bristfälligt.

Parterna har inte ingått någon överenskommelse om att Advokatfirman skulle arbeta gratis efter Skiljeförfarandet. Mats Willman sköt upp viss fakturering till efter årsskiftet för att hjälpa Veterankraft med dess likviditetsproblem.

Advokatfirman har utfört omfattande arbete efter Skiljeförfarandet. Jonas Jonsson har lämnat biträde under 44,5 timmar (motsvarande en arvodesfordran om 124 600 kr exklusive mervärdesskatt), Mats Willman under 11 timmar (motsvarande en arvodesfordran om 30 800 kr exklusive mervärdesskatt) och Ulf Stigare under 5 timmar (motsvarande en arvodesfordran om 22 500 kr exklusive mervärdesskatt). Det sammantagna arvodet, 177 900 kr exklusive mervärdesskatt, är skäligt. Arvodet inklusive mervärdesskatt uppgår till 222 375 kr. Arbetet har bland annat bestått av korrespondens med motpartsombudet, klienten, försäkringsbolaget och Kronofogden. Advokatfirman har haft möten med Peter Ahlberg och motparten. Advokatfirman förhindrade verkställighet av skiljedomen under tiden som Veterankraft övervägde om

skiljedomen skulle klandras. Advokatfirman förhandlade fram en högre utbetalning av rättskyddsersättning. Advokatfirman utredde möjligheten att klandra skiljedomen.

Advokatfirman anser att kvittning har skett genom att den medgivna andelen av Veterankrafts yrkande under punkten 3 först kvittats, d.v.s. 91 775 kr (114 718 kr inklusive mervärdesskatt). Därefter har den återstående delen av arvodesfordran (107 656 kr inklusive mervärdesskatt) kvittats mot det medgivna skadeståndet för Säkerhetsmålen. Slutligen har Advokatfirman erlagt den resterande delen av skadeståndet, d.v.s. 211 948 kr, kontant.

UTREDNINGEN

På Veterankrafts begäran har partsförhör under sanningsförsäkran hållits med Peter Ahlberg och vittnesförhör hållits med Anneli Lönnborg. På Advokatfirmans begäran har partsförhör under sanningsförsäkran hållits med Mats Willman och vittnesförhör hållits med Ulf Stigare, Anneli Lönnborg och Jonas Jonsson.

Parterna har åberopat skriftlig bevisning.

DOMSKÄL

Advokatfirman har medgett att betala 199 431 kr avseende skadestånd för betalda rättegångskostnader, myndighetskostnader och bankgarantikostnader (punkten 2). Vad som återstår för tingsrätten att pröva är således Veterankrafts yrkande om skadestånd för betalda skiljedomskostnader och yrkandet om återbetalning av oskäligt arvode för juridiskt biträde (punkten 1 och punkten 3).

Rättsliga utgångspunkter

En advokat har gentemot sin klient på kontraktsrättslig grund ett ansvar för en skada som vållas uppsåtligen eller genom vårdslöshet. Ansvaret präglas av de kunskaper en advokat förutsätts ha i sin egenskap av juridisk expert och ledamot av advokatsamfundet. Enligt 8 kap. 4 § rättegångsbalken ska en advokat i sin verksamhet redbart och nitiskt utföra de uppdrag som anförtrotts honom eller henne och iaktta god advokatsed. I advokatuppdraget ligger ett åtagande att efter bästa förmåga hävda klientens intressen. Advokaten har ett ansvar för att göra erforderliga undersökningar av gällande rätt och också av faktiska förhållanden. Utifrån undersökningar och analyser av gällande rätt och faktiska förhållanden ska advokaten ge klienten råd om hur denne kan och bör agera. En klient ska kunna lita på att advokatens råd är väl underbyggda.

Varje felbedömning som en advokat gör eller varje felaktigt råd som han eller hon ger sin klient föranleder dock inte skadeståndsansvar. Högsta domstolen har i rättsfallet NJA 2018 s. 414 uttalat att skadeståndsansvar föreligger för en advokats rådgivning vid uppenbara fel. Så kan t.ex. vara fallet när de juridiska bedömningarna är enkla eller när advokaten missar olika typer av frister. Är de rättsliga bedömningarna mer komplexa så får oaktsamhetsbedömningen framför allt rikta in sig på frågan om advokaten har varit tillräckligt omsorgsfull vid sina undersökningar och i sin analys av de faktiska omständigheterna, rättsläget och de processuella förutsättningarna att driva klientens sak. Talanglös eller svag processföring kan endast undantagsvis föranleda skadeståndsskyldighet. Det är klienten som har bevisbördan för att advokaten har gjort sig skyldig till skadeståndsgrundande vårdslöshet. (Se NJA 2018 s. 414, p. 19–26.)

En advokat mottar sitt uppdrag från klienten och ska tillvarata dennes intressen. En advokat är en juridisk expert och ska ge juridiskt väl underbyggda råd. I en affärstvist kan klienten dock ha affärsmässiga intressen som advokaten bör ta hänsyn till när han eller hon fullgör sitt uppdrag. Så länge advokaten samråder med sin klient och upplyser denne om för- och nackdelar med olika handlingsalternativ bör det, enligt

tingsrätten, finnas ett relativt stort utrymme för en advokat att ta hänsyn till dessa intressen när uppdraget utförs.

Har Advokatfirman gjort sig skyldig till skadeståndsgrundande vårdslöshet?

Av utredningen i målet framgår att Veterankraft önskade avsluta samarbetet med Veteranresurs. Det framgår också att Veterankraft utsattes för konkurrerande verksamhet av Veteranresurs, att detta upprörde Peter Ahlberg och att han hade önskemål om att stoppa Veteranresurs verksamhet. Veteranresurs kom också med olika former av motkrav som Veterankraft var tvunget att hantera.

Av utredningen i målet framgår vidare att Peter Ahlberg är affärsman med lång erfarenhet av att leda stora bolag och att han också hade erfarenhet av affärstvister. Av Jonas Jonssons och Anneli Lönnborgs uppgifter framgår att Peter Ahlberg hade i princip daglig kontakt med Jonas Jonsson under den tid som tvisten med Veterankraft pågick. Av åberopad mejlkorrespondens framgår att Peter Ahlberg tagit aktiv del i de överväganden som Jonas Jonsson gjort och att Peter Ahlberg haft egna synpunkter på hur målet skulle drivas framåt. Av Jonas Jonssons och Anneli Lönnborgs uppgifter framgår vidare att de åtgärder som vidtagits godkänts av Peter Ahlberg för Veterankrafts räkning och att uppdraget utfördes genom ett tätt samarbete mellan klienten och Advokatfirman där olika lösningar och strategier diskuterades ur olika perspektiv. Den rådgivning som skett i samband med att franchiseavtalet hävdades och att Skiljeförfarandet inleddes framstår mot den bakgrunden som ett resultat av att Advokatfirman försökt tillgodose Veterankrafts affärsmässiga behov inom ramen för vad som juridiskt var rimligt och möjligt i det läge som Veterankraft vid tillfället befann sig i.

Det är mot den bakgrunden inte visat att den rådgivning som Advokatfirman stått för i samband med att franchiseavtalet hävdades och Skiljeförfarandet inleddes innebar några uppenbara felaktigheter. Veterankraft har inte heller visat att Jonas Jonsson inte gjort tillräckligt omsorgsfulla undersökningar och analyser eller att han underlåtit att lägga

fram olika alternativ och risker som de olika handlingsalternativen medförde för Veterankraft. Det kan inte heller anses ha ålegat Advokatfirman att dokumentera sina överväganden och analyser.

Vad gäller frågan om utformningen av Veterankrafts talan i Skiljeförfarandet så framgår det av NJA 2018 s. 414 att en advokat kan bli skadeståndsskyldig på grund av sin processföring endast i undantagsfall. Veterankraft förlorade målet och skiljedomaren har gjort olika typer av ställningstaganden i målet som inte var till Veterankrafts fördel. Det kan dock inte anses visat att detta var ett resultat av oskicklig processföring från Advokatfirmans sida. Veterankraft har således inte visat att det förekommit någon skadeståndsgrundande vårdslöshet från Advokatfirmans sida i denna del heller.

Vid denna bedömning saknas skäl att pröva om det finns ett orsakssamband mellan Advokatfirmans handlande och påstådd skada.

Har Veterankraft rätt till återbetalning av oskäligt arvode?

Det följer av ovanstående resonemang att Advokatfirmans rådgivning i samband med tvisten mellan Veterankraft och Veteranresurs inte har inneburit skadeståndsgrundande vårdslöshet. Mot bakgrund av de överväganden tingsrätten gjort angående vårdslöshet kan det inte heller anses visat att det förekommit sådant fel i den utförda tjänsten att det motiverar ett prisavdrag eller nedsättning av arvodet.

Har Advokatfirman en kvittningsgill motfordran?

Av de uppgifter som Jonas Jonsson, Mats Willman och Ulf Stigare har lämnat framgår att Advokatfirman utfört arbete åt Veterankraft efter Skiljeförfarandet i det aktuella ärendet. Omfattningen av arbetet styrks av de fakturor och tidsredovisningar som Advokatfirman åberopat som skriftlig bevisning i målet.

Veterankraft har hävdat att det fanns en överenskommelse mellan Advokatfirman och Veterankraft att Advokatfirman inte skulle debitera Veterankraft för det fortsatta arbetet i ärendet rörande tvisten mellan Veterankraft och Veteranresurs. Någon bevisning för detta har dock inte åberopats utöver Peter Ahlbergs uppgifter. Mot Advokatfirmans bestridande, och mot bakgrund av de uppgifter Advokatfirmans medarbetare lämnat, kan det inte anses visat att någon sådan överenskommelse har förelegat. Veterankraft är därmed skyldigt att betala Advokatfirman för det utförda arbetet och Advokatfirman har således styrkt sin kvittningssilla motfordran gentemot Veterankraft.

Den kvittningssilla motfordran uppgår till 222 375 kr (inklusive mervärdesskatt). Advokatfirman har medgivit att betala 199 431 kr avseende skadestånd för betalda rättegångskostnader, myndighetskostnader och bankgarantikostnader i Säkerhetsmålen. Det är ostridigt i målet att Advokatfirman har gjort en betalning om 211 948 kr till Veterankraft och det finns ingen utredning i målet om att denna betalning skulle tillgodoräknas Advokatfirman på något visst sätt. Veterankraft har, efter betalningen, satt ned yrkade belopp i målet med motsvarande belopp. Tingsrätten anser mot den bakgrunden att det saknas skäl att gå in på frågan om huruvida betalningen skulle ha tillgodoräknats Advokatfirman eller kvittats på något annat sätt än vad Veterankraft gjort gällande.

Advokatfirman har i målet åberopat en kreditfaktura, som enligt Advokatfirman avsett arbete med Skiljeförfarandet, men enligt Veterankraft inte varit kopplad till något specifikt ärende. Eftersom tingsrätten nu har kommit fram till att Advokatfirman enbart ska betala det belopp som medgetts (och som avser Säkerhetsmålen och inte Skiljeförfarandet), saknas skäl att gå in på bedömningen av om kreditfakturan påverkar Advokatfirmans betalningsskyldighet.

Av ovanstående resonemang följer att Advokatfirman ska betala medgivna 199 431 kr till Veterankraft. Advokatfirman har dock styrkt att bolaget har en kvittningssilla

motfordran på Veterankraft om 222 375 kr som får avräknas mot det medgivna beloppet.

Sammanfattning

Tingsrätten har kommit fram till att Veterankraft inte har visat att Advokatfirman förfarit på ett sätt som innebär skadeståndsgrundande vårdslöshet. Veterankraft har inte heller visat att bolaget har rätt till prisavdrag eller nedsättning av erlagt arvode. Yrkandena om skadestånd och återbetalning av oskäligt arvode ska därför ogillas.

Advokatfirman har medgivit att betala visst belopp i målet. Advokatfirman har dock styrkt att bolaget har en kvittningsskuld motfordran på Veterankraft. Denna motfordran ska därför avräknas mot kapitalbeloppet i domslutet.

Rättegångskostnader

Veterankraft får enligt 18 kap. 4 § rättegångsbalken anses vara tappande part (jfr NJA 2018 s. 667).

Veterankraft har överlämnat frågan om motpartens rättegångskostnader avseende ombudsarvode till rätten. Veterankraft har dock bestritt att utge ersättning för eget arbete som utförts av Advokatfirman.

Vad gäller frågan om ersättning för eget arbete för Advokatfirman gör tingsrätten följande bedömning. Enligt 18 kap. 8 § rättegångsbalken ska ersättning för rättegångskostnad fullt motsvara kostnaden för rättegångens förberedande och talans utförande jämte arvode till ombud eller biträde, såvitt kostnaden skäligen varit påkallad för tillvaratagande av partens rätt. Ersättning ska enligt samma lagrum också utgå för partens arbete och tidsspillan i anledning av rättegången. En förutsättning för sådan ersättning är att det rör sig om arbete eller tidsspillan som direkt påkallats av rättegångens förberedande och utförande. För att ersättning ska utgå för arbete krävs

inte att detta har utförts av parten själv. Vid bestämmande av ersättning för rättegångskostnad gäller som en allmän utgångspunkt att det är den verkliga kostnaden som ska ersättas. Det torde emellertid i många fall vara förenat med svårigheter att i ett enskilt mål någorlunda exakt fastställa den verkliga kostnaden för en part som använt egen anställd personal för arbetet med processen, eller som i det här fallet, själv är en advokatbyrå vars personal har utfört betydande arbete. En rimlig utgångspunkt kan därför i sådana fall vara att utgå från vad kostnaden för ett externt ombud skulle ha uppgått till. Mot den bakgrunden får Advokatfirmans kostnader för eget arbete anses ha varit skäligen påkallade för att tillvarata dess rätt.

Yrkad ersättning för ombudsarvode får anses skäligt. Veterankraft ska således betala hela Advokatfirmans rättegångskostnad.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (TR-02)

Ett överklagande, ställt till Svea hovrätt, ska ha kommit in till tingsrätten senast den 14 november 2019. Prövningstillstånd krävs.

Ann-Sofie Bodin

Janina Kastevik

Antonia Gergova

Hur man överklagar

Dom i tvistemål, tingsrätt

TR-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandet har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Det är inte säkert att du kan lägga fram nya bevis. Vill du göra det ska du förklara varför du inte lagt fram bevisen tidigare.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att motparten ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.